

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΘΕΩΡΙΕΣ ΓΝΩΣΙΟΛΟΓΙΑΣ-«THE TRUMAN SHOW»

ΚΕΡΑΜΑ ΜΑΡΙΑ

ΤΜΗΜΑ Β2

5 ΓΕΛ

Άσκηση 1: Άνθρωποι του σπηλαίου

1. Αισθητός κόσμος: το σπήλαιο ,στο οποίο κατοικούν οι δεσμώτες , οι άνθρωποι που περπατούν σε ένα τοίχο και μεταφέρουν διάφορα αντικείμενα ,όπως αγάλματα ,η φωτιά μεταξύ των φυλακισμένων και των εργατών που είναι το αίτιο δημιουργίας των σκιών και τα άτομα που με την βία που μεταφέρουν στον επάνω κόσμο έναν από τους αλυσοδεμένους και στη συνέχεια τον επαναφέρουν στο σπήλαιο.

2. Αισθητικές εμπειρίες: ικανότητα αντίληψης μέσω της όρασης των σκιών της άβιας και έμβιας ύλης που περιλαμβάνει το σπήλαιο, το άκουσμα ανθρώπινων φωνών και οποιουδήποτε ήχου προκαλείται από τα αντικείμενα και τις κινήσεις των ατόμων, όσφρηση της μυρωδιάς που είναι αποτέλεσμα της ανάμειξης ευωδίας και δυσωδίας προερχομένων από όσα υπάρχουν στην υπόγεια κατοικία των δεσμοτών, αίσθηση των πραγμάτων που αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και έρχονται σε επαφή και γεύση της τροφής , η οποία παρέχεται στους ανθρώπους .

3. Εμπειρική γνώση: -Πριν την ανάβαση του δεσμώτη στον επάνω κόσμο: η γνώση προερχόμενη από τις αισθητικές εμπειρίες των φυλακισμένων , οι οποίες περιορίζονται σε συγκεκριμένο πεδίο , το οποίο καθορίζεται από τη δύναμη των αλυσίδων και των ανθρώπων που ελέγχουν τη χρήση τους , σκιές και ήχοι ανθρώπων, μερική ταυτοποίηση.

-Μετά την κατάβαση του δεσμώτη στο σπήλαιο: το γνωστικό τους πεδίο παραμένει το ίδιο και, μάλιστα, αποκτούν την άποψη ότι ο εξωτερικός κόσμος προκαλεί μονάχα βλάβες στην υγεία, καθώς προκάλεσε τύφλωση στον περισσότερο οξυδερκή σύντροφό τους και σου στέρησε το χάρισμα να αντιστοιχίζει σε κάθε σκιά μια συγκεκριμένη φωνή. Εξάιρεση ,αποτελεί ο δεσμώτης που είχε την ευκαιρία να γνωρίσει και τους δύο κόσμους .

4. Αληθινός κόσμος: ο επίγειος κόσμος που είχε την τύχη να γνωρίσει μόνο ένας από τους αλυσοδεμένους.

5. Αληθινή γνώση :η γνώση που απέκτησε ο δεσμώτης , ο οποίος μεταφέρθηκε βιαίως στον επάνω κόσμο, και κατάφερε μέσω της σύγκρισης να διακρίνει την αλήθεια και να απεγκλωβιστεί από την άγνοια της πραγματικότητας του σπηλαίου.

<<the truman show>>

1. Αισθητός κόσμος: ο πλασματικός κόσμος που αποτελεί το σκηνικό μιας τηλεοπτικής παραγωγής σε συνδυασμό με όλα τα στοιχεία της ύλης που περιλαμβάνει.

2. Αισθητικές εμπειρίες: οι εμπειρίες που αποκτιούνται μέσω της όρασης, της όσφρησης, της ακοής ,της γεύσης και της αφής, στο περιορισμένο πλαίσιο των ανθρώπινων τεχνασμάτων για

τη δημιουργία ενός τηλεοπτικού σόου με απώτερο σκοπό το κέρδος.

3.Εμπειρική γνώση: η ζωή σε μια πόλη παραθαλάσσια, η συμβίωση στα διάφορα πεδία της ζωής.

4.Αληθινός κόσμος: ο πραγματικός κόσμος όπου κατοικούν οι συντελεστές που συμβάλλουν στη δημιουργία του σόου, οι τηλεθεατές, εμείς.

5.Αληθινή γνώση: η γνώση του γεγονότος ότι το μέρος που κατοικεί ο πρωταγωνιστής της ιστορίας είναι ψεύτικο, μια εικονική μονάχα πραγματικότητα, πιστό αντίγραφο της αλήθειας και η κατάκτηση εμπειριών μέσα από τη ζωή εκτός του τηλεοπτικού στούντιο, δηλαδή στον πραγματικό κόσμο.

Άσκηση 2

Ο Τρούμαν της ταινίας μπορεί να θεωρηθεί <<δεσμώτης>>, όπως οι άνθρωποι στο σπήλαιο. Ο πρωταγωνιστής του τηλεοπτικού σόου νομίζει ότι του δίνεται η ευκαιρία να βιώσει μια απολύτως φυσιολογική ζωή και ότι είναι ελεύθερος να καθορίζει με τις πράξεις του τη ροή των εξελίξεων. Ωστόσο, δεν έχει αντιληφθεί πως αποτελεί αντικείμενο εκμετάλλευσης και πως, στην πραγματικότητα, όλα είναι ψέματα, προκαθορισμένα και αποσκοπούν στην χειραγωγή του, με στόχο την ικανοποίηση ιδιοτελών συμφερόντων των συντελεστών της τηλεοπτικής παραγωγής. Δηλαδή, βρίσκεται σε μία κατάσταση άγνοιας και, μάλιστα, όλα τα προγραμματισμένα διαδραματιζόμενα γεγονότα τείνουν να τον απομακρύνουν από την αληθινή γνώση.

Άσκηση 3

Όλα τα πεδία της προσωπικής και κοινωνικής ζωής του Τρούμαν ήταν προκαθορισμένα. Τα πάντα ξεκινούν, όταν ένας παραγωγός έχει την ιδέα να χρησιμοποιήσει ένα ορφανό παιδί ως τον πρωταγωνιστή ενός τηλεοπτικού σόου, πρωτότυπου και ανταγωνιστικού στην τηλεοπτική αγορά. Συνεπώς, σε συνεργασία με κατάλληλα, εξειδικευμένα άτομα στήνει ένα σκηνικό-πιστό αντίγραφο του πραγματικού κόσμου και βιντεοσκοπεί κάθε στιγμή της ζωής του <<εγκλωβισμένου αστεριού>> στον χώρο της τηλεόρασης. Φροντίζει, ακόμη, το παρεχόμενο προς τους θεατές υλικό να κεντρίζει το ενδιαφέρον και την προσοχή τους, πράγμα το οποίο εύκολα πετυχαίνει, αφού έχει την δύναμη να καθοδηγεί τις κινήσεις του Τρούμαν μέσω των αντιδράσεων των ηθοποιών που εμπλέκονται άμεσα στα συμβάντα της καθημερινότητάς του.

Άσκηση 4

Αφετηρία για να αρχίσει να αμφιβάλλει για την πραγματικότητα γύρω του ο Τρούμαν, υπήρξε ένα στοιχείο του ψυχισμού του, του εσωτερικού του κόσμου. Πρόκειται για την βαθιά του επιθυμία να ζήσει τον ανεκπλήρωτο έρωτά του, για την στέρηση του οποίου, φυσικά, ευθύνονται παράγοντες της τηλεοπτικής παραγωγής που τον θέλουν προσηλωμένο στα πλαίσια μιας πλασματικής σχέσης στο σόου. Μάλιστα, αρχίζει να αντιλαμβάνεται τι συμβαίνει όταν σχεδιάζει και επιχειρεί να ταξιδέψει στα Φίτζι, με σκοπό να συναντήσει την γυναίκα που πραγματικά θέλει να στέκεται δίπλα του. Οι συνεχείς ακυρώσεις του ταξιδιού του, υπό την

καθοδήγηση του σκηνοθέτη του σόου, τον βοηθούν να συνειδητοποιήσει πως βρίσκεται σε πλήρη άγνοια και πρέπει να δραστηριοποιηθεί για να ανακαλύψει την αλήθεια.

Άσκηση 6

Με βάση τα τεχνολογικά δεδομένα του 21ου αιώνα, υπάρχει κίνδυνος να βρεθούμε στην θέση του Τρούμαν, μεταφορικά, αφού δεν έχουμε πάντα αυθεντική, άμεση αντίληψη και γνώση της πραγματικότητας γύρω μας. Αυτό είναι εφικτό, διότι η αλήθεια που εμείς γνωρίζουμε δεν προκύπτει πάντα μέσω των εμπειριών, της κριτικής επεξεργασίας, της δυνατότητας διάκρισης των πληροφοριών και της γενίκευσης, αλλά μέσω μιας διαδικασίας που δεν απαιτεί ιδιαίτερη σκέψη, αντιθέτως, υποστηρίζει την παθητική αποδοχή μηνυμάτων. Επιπρόσθετα, δεν γίνεται εστίαση στην εκμάθηση των δομών και των εννοιών, με αποτέλεσμα να οδηγούνται οι άνθρωποι στην παραμόρφωση και όχι στη μόρφωση, στην επιφανειακή και όχι στην ουσιαστική γνωριμία με την ουσία των πραγμάτων. Ακόμη, γίνεται προσπάθεια αποπροσανατολισμού και παραπλάνησης που εύκολα επιτυγχάνεται με τα σύγχρονα τεχνικά μέσα των Μ.Μ.Ε., που ελέγχονται από πανίσχυρους οικονομικούς παράγοντες, στο ανέντιμο κυνήγι της εξουσίας και του κέρδους.

Άσκηση 7

Η συμπεριφορά των παραγωγών της εκπομπής << the Truman show >>, των συντελεστών της και των τηλεθεατών δεν μπορεί να θεωρηθεί ηθική. Πρόκειται για την κατάλυση της προσωπικής ελευθερίας και την εκμετάλλευση ενός ανθρώπου, για μια πράξη που έχει ως κύριο στόχο την ικανοποίηση των ατομικών συμφερόντων των όσων εργάζονται για ένα άρτιο αποτέλεσμα της τηλεοπτικής δημιουργίας που σχεδιάζουν και βρίσκει συνεργούς τους τηλεθεατές, οι οποίοι αδρανείς παρακολουθούν το σόου, αντί να ενεργοποιηθούν και να καταβάλουν συλλογική προσπάθεια για τον απεγκλωβισμό του πρωταγωνιστή της πλασματικής πραγματικότητας που βιώνει. Όλοι, συνεπώς, φέρουν ίδια ευθύνη και συμβάλλουν στην πραγματοποίηση μιας απάνθρωπης και ανήθικης πράξης.